

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Факултет за музичка уметност – Скопје

Питу Гули бр. 1, 1000 Скопје, Република Северна
Македонија
<http://fmu.ukim.edu.mk/>
тел. +389 (0)2 3134 345 email: fmu@fmu.ukim.edu.mk

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ

СТУДИСКА И ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА

МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА

2021/2022

СТУДИСКА ПРОГРАМА :
МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА

1. ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

I СЕМЕСТАР						
	Назив	Код	Статус	Неделен фонд	Број на кредити	Вид на настава
1.	Солфеж 1	1T101	су	2+0	3	Групна
2.	Хармонија 1	1T121	су	2+0	5	Групна
3.	Пијано 1	1K111	су	1+0	4	Индивидуална
4.	Основи на диригирање 1	1T611	су	2+0	3	Групна
5.	Историја на музиката 1	1T141	оо	2+0	3	Колективна

II СЕМЕСТАР						
	Назив	Код	Статус	Неделен фонд	Број на кредити	Вид на настава
1.	Солфеж 2	1T102	су	2+0	3	Групна
2.	Хармонија 2	1T122	су	2+0	5	Групна
3.	Пијано 2	1K112	су	1+0	4	Индивидуална
4.	Основи на диригирање 2	1T612	су	2+0	3	Групна
5.	Историја на музиката 2	1T142	оо	2+0	3	Колективна

III СЕМЕСТАР						
	Назив	Код	Статус	Неделен фонд	Број на кредити	Вид на настава
1.	Солфеж 3	1T103	су	2+0	3	Групна
2.	Хармонија 3	1T123	су	2+0	5	Групна
3.	Пијано 3	1K113	су	1+0	4	Индивидуална
4.	Свирење партитури 1	1T211	су	1+0	3	Групна
5.	Историја на музиката 3	1T143	оо	2+0	3	Колективна

IV СЕМЕСТАР						
	Назив	Код	Статус	Неделен фонд	Број на кредити	Вид на настава
1.	Солфеж 4	1T104	су	2+0	3	Групна
2.	Хармонија 4	1T124	су	2+0	5	Групна

3.	Пијано 4	1K114	cy	1+0	4	Индивидуална
4.	Свириење партитури 2	1T212	cy	1+0	3	Групна
5.	Историја на музиката 4	1T144	oo	2+0	3	Колективна

V СЕМЕСТАР						
	Назив	Код	Статус	Неделен фонд	Број на кредити	Вид на настава
1.	Методика на музичката настава 1	1T181	cy	2+0	5	Групна
2.	Пијано 5	1K115	cy	1+0	4	Индивидуална
3.	Музички инструменти со основи на аранжирање 1	1T541	cy	2+0	3	Групна
4.	Музички форми со анализа 1	1T171	cy	2+0	3	Групна
5.	Историја на музиката 5	1T145	oo	2+0	3	Колективна

VI СЕМЕСТАР						
	Назив	Код	Статус	Неделен фонд	Број на кредити	Вид на настава
1.	Методика на музичката настава 2	1T182	cy	2+0	5	Групна
2.	Пијано 6	1K116	cy	1+0	4	Индивидуална
3.	Музички инструменти со основи на аранжирање 2	1T542	cy	2+0	3	Групна
4.	Музички форми со анализа 2	1T172	cy	2+0	3	Групна
5.	Историја на музиката 6	1T146	oo	2+0	3	Колективна

VII СЕМЕСТАР						
	Назив	Код	Статус	Неделен фонд	Број на кредити	Вид на настава
1.	Методика на музичката настава 3	1T183	cy	2+0	5	Групна
2.	Инструментална полифонија 1	1T271	cy	2+0	3	Групна
3.	Музички форми со анализа 3	1T173	cy	2+0	3	Групна
4.	Хармонска анализа 1	1T221	cy	2+0	4	Групна
5.	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 1	1T201	cy	1+0	3	Групна

VIII СЕМЕСТАР						
	Назив	Код	Статус	Неделен фонд	Број на кредити	Вид на настава
1.	Методика на музичката настава 4	1T184	cy	2+0	5	Групна
2.	Инструментална полифонија 2	1T272	cy	2+0	3	Групна

3.	Музички форми со анализа 4	1T174	су	2+0	3	Групна
4.	Хармонска анализа 2	1T222	су	2+0	4	Групна
5.	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 2	1T202	су	1+0	3	Групна

2. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

	Назив	Код	Статус	Неделен фонд	Број на кредити	Вид на настава
1.	Хорско диригирање 1 (по избор на наставникот)	1T115	су	2+0	3	Индивидуална
2.	Хорско диригирање 2 (по избор на наставникот)	1T116	су	2+0	3	Индивидуална
3.	Пијано 7	1K117	су	1+0	3	Индивидуална
4.	Пијано 8	1K118	су	1+0	3	Индивидуална
5.	Естетика на музиката 1	1И501	оо	2+0	3	Колективна
6.	Естетика на музиката 2	1И502	оо	2+0	3	Колективна
7.	Естетика на музиката 3	1И503	оо	2+0	3	Колективна
8.	Естетика на музиката 4	1И504	оо	2+0	3	Колективна
9.	Историја на уметноста 1	1И205	оо	2+0	3	Колективна
10.	Историја на уметноста 2	1И206	оо	2+0	3	Колективна
11.	Аудиовизија 1	1И311	оо	2+0	3	Колективна
12.	Аудиовизија 2	1И312	оо	2+0	3	Колективна
13.	Аудиовизија 3	1И313	оо	2+0	3	Колективна
14.	Аудиовизија 4	1И314	оо	2+0	3	Колективна
15.	Нотографија 1	1И309	су	2+0	3	Групна
16.	Нотографија 2	1И310	су	2+0	3	Групна
17.	Вовед во популарната музика 1	1И307	су	2+0	3	Колективна
18.	Вовед во популарната музика 2	1И308	су	2+0	3	Колективна
19.	Вокална техника 1	1И401	су	1+0	3	Групна
20.	Вокална техника 2	1И402	су	1+0	3	Групна
21.	Македонски музички фолклор 1	1T231	оо	2+0	3	Колективна
22.	Македонски музички фолклор 2	1T232	оо	2+0	3	Колективна
23.	Светски музички фолклор 1	1T241	оо	2+0	3	Колективна
24.	Светски музички фолклор 2	1T242	оо	2+0	3	Колективна
25.	Социологија на музиката 1	1T711	оо	2+0	3	Колективна
26.	Социологија на музиката 2	1T712	оо	2+0	3	Колективна

27.	Педагогија 1	1И203	оо	2+0	3	Колективна
28.	Педагогија 2	1И204	оо	2+0	3	Колективна
29.	Психологија 1	1И201	оо	2+0	3	Колективна
30.	Психологија 2	1И202	оо	2+0	3	Колективна
31.	Вокална полифонија 1	1И211	су	2+0	3	Групна
32.	Вокална полифонија 2	1И212	су	2+0	3	Групна
33.	Хорско пеење 1	1Т131	су	4+0	3	Колективна
34.	Хорско пеење 2	1Т132	су	4+0	3	Колективна
35.	Хорско пеење 3	1Т133	су	4+0	3	Колективна
36.	Хорско пеење 4	1Т134	су	4+0	3	Колективна
37.	Хорско пеење 5	1Т135	су	4+0	3	Колективна
38.	Хорско пеење 6	1Т136	су	4+0	3	Колективна
39.	Хорско пеење 7	1Т137	су	4+0	3	Колективна
40.	Хорско пеење 8	1Т138	су	4+0	3	Колективна
41.	Историја на вокалната уметност и литература 1	1Д601	оо	2+0	3	Колективна
42.	Историја на вокалната уметност и литература 2	1Д602	оо	2+0	3	Колективна
43.	Техники на композирање во музиката на XX век 1	1Т521	су	2+0	2	Групна
44.	Техники на композирање во музиката на XX век 2	1Т522	су	2+0	2	Групна
45.	Електронска музика 1	1Т281	су	2+0	3	Групна
46.	Електронска музика 2	1Т282	су	2+0	3	Групна
47.	Основи на дигиталното архивирање 1	1Т261	су	2+0	3	Групна
48.	Основи на дигиталното архивирање 2	1Т262	су	2+0	3	Групна
49.	Основи на методологија на научното истражување 1	1Т341	оо	2+0	3	Колективна
50.	Основи на методологија на научното истражување 1	1Т342	оо	2+0	3	Колективна
51.	Историја на македонската популарна музика	1И300	оо	2+0	3	Колективна
52.	Вовед во музичкиот менаџмент 1	1И301	оо	2+0	3	Колективна
53.	Вовед во музичкиот менаџмент 2	1И302	оо	2+0	3	Колективна
54.	Авторско право и сродни права во музиката	1И903		2+0	3	Колективна

- Студентот е должен да избере вкупно **24** изборни наставни предмети од листата на ФМУ и тоа по **3** изборни наставни предмети во секој семестар.
- Студентот е должен да избере и вкупно **8** изборни наставни предмети од листата на УКИМ и тоа по **1** изборен наставен предмет во секој семестар.

-
- По завршувањето на четвртиот семестар студентот може да се запише на една од насоките на студиската програма по Музичка теорија и педагогија.
 - Одлука за бројот на студенти кои можат да се запишат на насоките донесува деканатската управа, по предлог на предметниот наставник.
 - Услови за упис на насоката се:
 1. согласност за упис од предметниот наставник
 2. освоени најмалку 80 кредити од студиската програма за музичка теорија и педагогија
 3. положен контролен испит
 - Кандидатите за упис, по добиената согласност од предметниот наставник, поднесуваат писмено барање за упис на насоката до деканатската управа. Барањето се поднесува по завршувањето на мајско-јунскиот испитен рок.
 - По приемот на барањето, Деканатската управа закажува контролен испит за проверка на знаењата и умеењата на кандидатите и формира испитна комисија од три члена. Предметниот наставник е член на комисијата.
 - Контролниот испит се спроведува најдоцна 15 (петнаесет) дена пред започнувањето на зимскиот семестар. Испитните барања се уредуваат со актот на Наставно-научно уметничкиот совет, со кој се уредуваат приемните испити.
 - Знаењата на контролниот испит се оценуваат со бодови. Максимален број на бодови кои може да ги освои кандидатот е 15 (петнаесет), а за успешно совладување на приемниот испит кандидатот мора да освои најмалку 5 (пет) бодови.
 - Кандидатите кои ќе се запишат на една од насоките на студиската програма по музичка теорија и педагогија се должни да ги изберат и успешно да ги совладаат наставните предмети кои се наведени во табелите за секоја од насоките.

СТУДИСКА ПРОГРАМА :
МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА - НАСОКА НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ

V СЕМЕСТАР						
1.	Народен инструмент 1	1Т301	су	2+0	3	Индивидуална
2.	Оркестар на народни инструменти 1	1Т311	су	1+0	3	Колективна

VI СЕМЕСТАР						
1.	Народен инструмент 2	1Т302	су	2+0	3	Индивидуална
2.	Оркестар на народни инструменти 2	1Т312	су	1+0	3	Колективна

VII СЕМЕСТАР						
1.	Народен инструмент 3	1Т303	су	2+0	3	Индивидуална
2.	Оркестар на народни инструменти 3	1Т313	су	1+0	3	Колективна

VIII СЕМЕСТАР						
1.	Народен инструмент 4	1Т304	су	2+0	3	Индивидуална
2.	Оркестар на народни инструменти 4	1Т314	су	1+0	3	Колективна

Стручниот назив на дипломираните студенти е:

- ДИПЛОМИРАН МУЗИЧАР, ТЕОРЕТИЧАР ПЕДАГОГ-ИЗВЕДУВАЧ НА НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ

**СТУДИСКА ПРОГРАМА:
МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА – НАСОКА ХОРСКО ДИРИГИРАЊЕ**

V СЕМЕСТАР						
1.	Хорско диригирање 3		су	2+0	3	Индивидуална
2.	Свирење хорски партитури 1	1T191	су	1+0	3	Групна

VI СЕМЕСТАР						
1.	Хорско диригирање 4		су	2+0	3	Индивидуална
2.	Свирење хорски партитури 2	1T192	су	1+0	3	Групна

VII СЕМЕСТАР						
1.	Хорско диригирање 5	1T119	су	2+0	3	Индивидуална
2.	Свирење хорски партитури 3	1T193	су	1+0	3	Групна

VIII СЕМЕСТАР						
1.	Хорско диригирање 6	1T120	су	2+0	3	Индивидуална
2.	Свирење хорски партитури 4	1T194	су	1+0	3	Групна

Стручниот назив на дипломираните студенти е:

- ДИПЛОМИРАН МУЗИЧАР, ТЕОРЕТИЧАР ПЕДАГОГ - ХОРСКИ ДИРИГЕНТ

**СТУДИСКА ПРОГРАМА:
МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА - НАСОКА СОНОЛОГИЈА СО МУЛТИМЕДИЈА**

V СЕМЕСТАР						
1.	Сонологија со мултимедија 1	1T421	су	4+0	3	Групна

VI СЕМЕСТАР						
1.	Сонологија со мултимедија 2	1T422	су	4+0	3	Групна

VII СЕМЕСТАР						
1.	Сонологија со мултимедија 3	1T423	су	4+0	3	Групна

VIII СЕМЕСТАР						
1.	Сонологија со мултимедија 4	1T424	су	4+0	3	Групна

Стручниот назив на дипломираните студенти е:

- ДИПЛОМИРАН МУЗИЧАР, ТЕОРЕТИЧАР ПЕДАГОГ - СОНОЛОГ

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 1			
2.	Код	1T101			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музикологија, Етномузикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I / 1	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Снежана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слуховите претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 часови практична настава 60 часови домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава		30 часови
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови
		16.2	Самостојни задачи		/ часови
		16.3	Домашно учење		60 часови
17.	Начин на оценување – Нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	За потпис: • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) • Освоени минимум 25% од континуираното оценување За завршен испит: • потпис			

		• Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfège rythmiques (premier recueil 1-25, deuxième recueil 26-50)</i>		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	1977
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 2			
2.	Код	1T102			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музикологија, Етномузикологија,			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I / 2	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Снежана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слуховите претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен и вовед во двогласен				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 часови практична настава 60 часови домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава		30 часови

		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3	Домашно учење	60 часови		
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	Cinquante lecons de solfège rythmiques (premier recueil 1-25, deuxième recueil 26-50		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	Intoniranje intervala	Beograd	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	Intonacija	Beograd	1977
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 3
2.	Код	1T103
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен на:</u> Музичка теорија и педагогија, Композиција, Оркестарско диригирање, Етномузикологија. <u>Изборен на:</u> Музикологија, сите инструменти и Соло пеење
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)			Прв циклус			
6.	Академска година/семестар			II / 3	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник			Проф. м-р Снежана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот			Положен испит по Солфеж 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слуховите претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.						
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови, промена на темпо, вежби во Це-клучеви. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен, двогласен.						
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа						
13.	Вкупен расположив фонд на време			3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време			30 часови практична настава 60 часови домашно учење			
15.	Форми на наставните активности			15.1	Предавања-практична настава		30 часови
				15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности			16.1	Проектни задачи		/ часови
				16.2	Самостојни задачи		/ часови
				16.3	Домашно учење		60 часови
17.	Начин на оценување – Нумеричко						
	17.1.	Тестови			90 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови		
	17.3.	Активност и учество			10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов		Издавач	Година
	1.	Noel-Gallon	Cinquante lecons de solfege				

				<i>rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50)</i>		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	1977
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Солфеж 4			
2.	Код		1T104			
3.	Студиска програма		Задолжителен на: Музичка теорија и педагогија, Композиција, Оркестарско диригирање, Етномузикологија. Изборен на: Музикологија, сите инструменти и Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		II / 4	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. м-р Снежана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит по Солфеж 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слуховите претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови, промена на темпо, вежби во Це-клучеви, полиритмија и полиметрија МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар, музички појави на 20. век, вежби во Це-клучеви и промена на клучеви). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен, двогласен и вовед во тригласен.					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часови практична настава 60 часови домашно учење			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-практична настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/ часови
			16.2	Самостојни задачи		/ часови
			16.3	Домашно учење		60 часови
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			

	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfège rythmiques (premier recueil 1-25, deuxième recueil 26-50)</i>		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	1977
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Хармонија 1		
2.	Код		1T121		
3.	Студиска програма		Композиција, Оркестарско диригирање, Музичка теорија со педагогија, Музикологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност-Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		I / 1	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		Проф. Живојин Глишиќ		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	Запознавање со историскиот развој на хармонското мислење низ епохите и нејзината улога во творештвото во барокот, класицизмот и романтизмот. Основни хармонски структури, функции и стапала, поставување во четиригласен став, слог и положба, спојување на квинтакордите, каденци, хармонизација на зададениот бас и сопран со консонантни квинтакорди, вртежи на консонантните и дисонантни квинтакорди и нивно спојување, мелодиски мол, мол-дур, доминантен септакорд; појава, функција, изведување постапки и спојување со другите структури.					
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, аудио-видео презентација, вежби, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ECTS x 30 = 150 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа вежби 90 домашно учење				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби - решавање задачи, свирење на истите на пијано, свирење каденци, модулации, Бахови корали и генералбас	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3	Домашно учење	90 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	29 бодови			
	17.2.	Колоквиум (свирење на каденци, модулации и генералбас на пијано)	20 бодови			
	17.3.	Изработка на задачи	46 бодови			
17.4.	Активност и учество	5 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	До 50 бода		5 (пет) (F)		
		Од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		Од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Натко Девчиќ	Хармонија	Школска книга, Загреб	1975
		2.	Валтер Пистон	Хармонија	Нортон & компани, Њу Јорк	1976
		3.	Група автори: Дубовски, Евсеев, Способин, Соколов	Учебник Гармонии	Музика, Москва	1965
	22.2	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Натко Девчиќ	Збирка задачи	Школска книга , Загреб	1975
		2.	Група автори	Генералбас	Универзитет на уметностите од Белград	1968
		3.	Уметничка литература од епохите на барокот, класицизмот и романтизмот			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Хармонија 2			
2.	Код		1T122			
3.	Студиска програма		Композиција, Оркестарско диригирање, Музичка теорија со педагогија, Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		I / 2	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник		Проф. Живојин Глишиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит по Хармонија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент.					
11.	Содржина на предметната програма: Споредни септакорди во дур, мол-дур и трите молски вида; структура, функционална припадност, спојување со квинтакордите и септакордите.Секвенци- изведба и примена . Доминантен нонакорд; структура, функција и спојување со останатите структури и постапки. Споредни нонакорди во дур, мол-дур и трите молски вида; структура, функционална припадност, спојување со останатите структури и постапки. Континуиран и дисконтинуиран премин од тоналитет во тоналитет како значајна придобивка на тоналниот систем во микро и макро формални целини. Премините се дијатонски, од дур во дур,од дур во мол, од мол во дур и од мол во мол. Премин од тоналитет во тоналитет на модална основа. Сите постапки се изведени со теоретски прикази на табла и истите звучно презентирани на пијано и аудио систем.					
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, аудио-видео презентација, вежби, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ECTS x 30 = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа вежби 90 домашно учење			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби - решавање задачи, свирење на истите на пијано, свирење каденци, модулации, Бахови корали и генералбас		30 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/ часови
			16.2	Самостојни задачи		/ часови
			16.3	Домашно учење		90 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				29 бодови
	17.2.	Колоквиум (свирење на каденци, модулации и генералбас на пијано)				20 бодови

	17.3.	Изработка на задачи	46 бодови			
	17.4.	Активност и учество	5 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		До 50 бода		5 (пет) (F)	
			Од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			Од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Натко Девчиќ	Хармонија	Школска книга, Загреб	1975
		2.	Валтер Пистон	Хармонија	Нортон & компани, Њу Јорк	1976
		3.	Група автори: Дубовски, Евсеев, Способин, Соколов	Учебник Гармонии	Музика, Москва	1965
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Натко Девчиќ	Збирка задачи	Школска книга, Загреб	1975
		2.	Група автори	Генералбас	Универзитет на уметностите од Белград	1968
3.		Уметничка литература од епохите на барокот, класицизмот и романтизмот				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Хармонија 3		
2.	Код		1T123		
3.	Студиска програма		<u>Задолжителен на:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Музичка теорија со педагогија, <u>Изборен на:</u> Музикологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		Задолжителен: II / 3 Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 5
8.	Наставник		Проф. Живојин Глишиќ		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит по Хармонија 2		

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент.					
11.	Содржина на предметната програма: Алтерации, хроматски промени во структурите, алтерирани акорди од дијатонски и хроматски тип, хроматска квинтна и хроматска терцна сродност, вонтонални и доминанти; појава, настап, структура, спојување. Хроматски модуляции со: хроматска квинтна и хроматска терцна сродност, латентни хармонски врски, промена на склопот на акордот. Наполитански секстакорд – појава, функција, спојување и типови модуляции со истиот, алтерирани акорди од хроматски тип; појава, функции, спојување и хроматски модуляции.					
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, вежби, индивидуален теоретски и аудитивен ангажман со изработка на задачи и задолжително користење на пијано(дома и во наставата)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ECTS x 30 = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа вежби 90 домашно учење			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби - решавање задачи, свирење на истите на пијано, свирење каденци, модуляции и генералбас		30 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/ часови
			16.2	Самостојни задачи		/ часови
			16.3	Домашно учење		90 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			29 бодови	
	17.2.	Колоквиум (свирење на каденци, модуляции и генералбас на пијано)			20 бодови	
	17.3.	Изработка на задачи			46 бодови	
	17.4.	Активност и учество			5 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Натко Девчиќ	Хармонија	Школска књига, Загреб	1975
2.		Валтер Пистон	Хармонија	Нортон & компани, Њу Јорк	1976	

		3.	Група автори: Дубовски, Евсеев, Способин, Соколов	Учебник гармонии	Музика, Москва	1965
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Натко Девчиќ	Збирки задачи	Школска књига, Загреб	1975
		2.	Група автори	Генералбас	Универзитет на уметностите, Белград	1968
		3.	Уметничка литература од епоките на барокот, класицизмот и романтизмот			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 4			
2.	Код	1T124			
3.	Студиска програма	Задолжителен на: Композиција, Оркестарско диригирање, Музичка теорија со педагогија, Изборен на: Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Задолжителен: II / 4 Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. Живојин Глишиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент.				
11.	Содржина на предметната програма: Енхармонски модулации со алтерирани акорди од хроматски тип: зголемен секстакорд, зголемен квинтсекстакорд, зголемен терцквартакорд. Енхармонски модулации со намалаен септакорд и зголемен квинтакорд. Зголемен секундакорд : структура, појава и решавање, хроматски и енхармонски модулации. Хроматски промени во склоповите на алтерираните акорди од хроматски тип и енхармонски модулации со истите. Алтериран доминантен наонакорд и енхармонски модулации со него. Вонакордски тонови: задржици, проодни и изменични тонови, антиципација, педален тон, случајни хармонии, закаснети хармонии, проследени во дијатоника, хроматика и енхармонија. Сите постапки се обработуваат теоретски и се проследуваат со примери на табла, примери од литературата и нивна звучна презентација на пијано и аудио систем.				
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, вежби, индивидуален теоретски и аудитивен ангажман со изработка на задачи и задолжително користење на пијано(дома и во наставата)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ECTS x 30 = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа вежби 90 домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби - решавање задачи, свирење на истите на пијано,		30 часови

			свирење каденци, модулации и генералбас			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	/ часови	
			16.3	Домашно учење	90 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	29 бодови			
	17.2.	Колоквиум (свирење на каденци, модулации и генералбас на пијано)	20 бодови			
	17.3.	Изработка на задачи	46 бодови			
	17.4.	Активност и учество	5 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Натко Девчиќ	Хармонија	Школска књига, Загреб	1975
		2.	Валтер Пистон	Хармонија	Нортон & компани, Њу Јорк	1976
		3.	Група автори: Дубовски, Евсеев, Способин, Соколов	Учебник гармонии	Музика, Москва	1965
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Натко Девчиќ	Збирки задачи	Школска књига, Загреб	1975
		2.	Уметничка литература од епохите на барокот, класицизмот и романтизмот			
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 1	
2.	Код	1K11	
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје	

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	I/1	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Тодор Светиев, проф. Јован Каровски, проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Рита Поповиќ, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Ѓошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, доц.д-р Кристина Светиева, доц.м-р Кристијан Каровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 105 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	15 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3	Домашно учење (вежбање)	105 часови	
17.	Начин на оценување- Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една скала (до четири предзнака) ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.			

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.			
		3.			
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.				
		2.			
		3.			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 2			
2.	Код	1K112			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	I/2	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Тодор Светиев, проф. Јован Каровски, проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Рита Поповиќ, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Ѓошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, доц.д-р Кристина Светиева, доц.м-р Кристијан Каровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 105 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава		15 часови
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови

				16.2	Самостојни задачи	/ часови	
				16.3	Домашно учење (вежбање)	105 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко						
	17.1.	Тестови			/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови		
	17.3.	Активност и учество			10 бодови		
	17.4.	Завршен испит			90 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)				до 50 бода		5 (пет) (F)
од 51 до 60 бода					6 (шест) (E)		
од 61 до 70 бода					7 (седум) (D)		
од 71 до 80 бода					8 (осум) (C)		
од 81 до 90 бода					9 (девет) (B)		
од 91 до 100 бода					10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит				1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Класична соната (еден став)		
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата				Студентски анкети, самоевалуација.		
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .				
		2.					
		3.					
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
		3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 3			
2.	Код	1K113			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	II/3	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Тодор Светиев, проф. Јован Каровски, проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Рита Поповиќ, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Ѓошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, доц.д-р Кристина Светиева, доц.м-р Кристијан Каровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.					
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	15 + 105 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	15 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3	Домашно учење (вежбање)	105 часови		
17.	Начин на оценување-Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Завршен испит	90 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една скала ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .				
	2.					
3.						

	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Пијано 4			
2.	Код		1K114			
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година/семестар		II/4	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Проф.м-р Тодор Светиев, проф. Јован Каровски, проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Рита Поповиќ, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Ѓошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, доц.д-р Кристина Светиева, доц.м-р Кристијан Каровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит по Пијано 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.					
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		15 + 105 = 120			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-практична настава		15 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/ часови
			16.2	Самостојни задачи		/ часови
			16.3	Домашно учење (вежбање)		105 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Завршен испит	90 бодови			

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – три става) ✓ Класична соната (два става) или варијации				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 5			
2.	Код	1K115			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	III/5	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Тодор Светиев, проф. Јован Каровски, проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Рита Поповиќ, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, доц.д-р Кристина Светиева, доц.м-р Кристијан Каровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат.				

	свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.						
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.						
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа					
14.	Распределба на расположивото време	15 + 105 = 120					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	15 часови			
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови			
		16.2	Самостојни задачи	/ часови			
		16.3	Домашно учење (вежбање)	105 часови			
17.	Начин на оценување- Нумеричко						
	17.1.	Тестови	/ бодови				
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови				
	17.3.	Активност и учество	10 бодови				
	17.4.	Завршен испит	90 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една скала ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.					
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .				
		2.					
		3.					
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
3.							

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет			Пијано 6	

2.	Код	1K116			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	III/6	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Тодор Светиев, проф. Јован Каровски, проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Рита Поповиќ, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Ѓошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, доц.д-р Кристина Светиева, доц.м-р Кристијан Каровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 105 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	15 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3	Домашно учење (вежбање)	105 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – три става)			

		✓ Соната (два става), концерт или варијации				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 7			
2.	Код	1K117			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	IV/7	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф.м-р Тодор Светиев, проф. Јован Каровски, проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Рита Поповиќ, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Ѓошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, доц.д-р Кристина Светиева, доц.м-р Кристијан Каровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 6			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				

13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време		15 + 75 = 90			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-практична настава	15 часови	
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	/ часови	
			16.3	Домашно учење (вежбање)	75 часови	
17.	Начин на оценување- Описно					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	Не положил		
			од 50 до 100 бода	Положил		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Етида ✓ Полифоно дело ✓ Соната, концерт или варијации ✓ Пиеса Се изведуваат две од наведените дела , по избор.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 8			
2.	Код	1K118			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	IV/8	7.	Број на ЕКТС кредити	3

8.	Наставник	Проф.м-р Тодор Светиев, проф. Јован Каровски, проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Рита Поповиќ, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, доц.д-р Кристина Светиева, доц.м-р Кристијан Каровски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 7		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.			
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90 часа		
14.	Распределба на расположивото време	15 + 75 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	15 часови
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови
		16.2	Самостојни задачи	/ часови
		16.3	Домашно учење (вежбање)	75 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Етида ✓ Полифоно дело ✓ Соната, концерт или варијации ✓ Пиеса Се изведуваат две од наведените дела кои не биле изведени при полагањето на завршниот испит по Пијано 7.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.			
		3.			
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.				
		2.			
		3.			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на диригирање 1			
2.	Код	1T611			
3.	Студиска програма	Задолжителен на: Музичка теорија и педагогија, Популарни жанрови - аранжирање/ инструменти/ соло пеење Изборен на: Гудачки инструменти, Дувачки инструменти, Ударни инструменти, Харфа, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I / 1, II/3	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф.м-р Сашо Татарчевски проф.м-р Борјан Цанев доц.д-р Ивица Зориќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметот е совладување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од музичката литература. Оспособување за работа со училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на програми на јавни настапи. Добивање сознанија за карактеристиките на различните стилови и стекнување практични вештини за нивна интерпретација.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со историјатот на диригирањето. Поставување на природен и функционален диригентски став, технички вежби за изучување на основните диригентски шеми (тактирање на 2, 3, 4, 5 и 6), нерамноделни метри (3, 5, 7, 9, 11 итн.), пододдели, предтакт, цезури, осамосталување на раце, легато и нонлегато гести, синкопи, полиритмика, динамика на гестот, промена на темпо. Запознавање со карактеристиките на различните ансамбли. Вежби за распевање на еднородни и мешани хорски ансамбли. Работа со ансамбл од пијано.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа самостојна работа 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава		30 часови
		15.2	Вежби (аудиториски),		/ часови

			семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	30 часови	
			16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		Не положил	
			од 51 до 100 бода		Положил	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пеење	СОКОМ	1999

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на диригирање 2			
2.	Код	1Т612			
3.	Студиска програма	Задолжителен на: Музичка теорија и педагогија, Популарни жанрови - аранжирање/ инструменти/ соло пеење Изборен на: Гудачки инструменти, Дувачки инструменти, Ударни инструменти, Харфа, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	I / 2, II/ 4	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф.м-р Сашо Татарчевски проф.м-р Борјан Цанев доц.д-р Ивица Зорик			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Основи на диригирање 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметот е совладување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од музичката литература. Оспособување за работа со училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на програми на јавни настапи. Добивање сознанија за карактеристиките на различните стилови и стекнување практични вештини за нивна интерпретација.				
11.	Содржина на предметната програма: Карактеристики на диригентската професија, предиспозиции, вештини и способности потребни за оформување на профилот на диригентот. Двогласни, тригласни и четиригласни композиции за еднороден и мешан хор и различни камерни				

	инструментални ансамбли. Работа со ансамбл од пијано.					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојна работа 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пеење	СОКОМ	1999
		2.	Драган Шуплевски	Дафино вино црвено (зборник на композиции за еднородни хорови)	Културно-просветна заедница на град Скопје	1991
	22.2	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		На располагање е целокупната уметничка литература од сите музички епохи и стилови.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 1	
2.	Код	1T190 ????	
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Сонологија со мултимедија.	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)			Прв циклус			
6.	Академска година/семестар			II / 3	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник			Проф. м-р Сашо Татарчевски, Доц. д-р Ивица Зориќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот			Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основната цел и задача на предметот е првенствено совладување на хорски партитури на инструментот пијано. На тој начин, преку изведбата на хорските партитури на пијано најефективно одблизу се запознава музичката литература. Преку свирењето на партитурите студентот (музичарот) треба да добие јасна звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.						
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот, поделба на партитурите, свирење партитури во современи клучеви (бахови корали, хомофони композиции од периодот на ренесансата и полесни хомофони композиции од класичарскиот и романтичарскиот период). Партитури за женски хор, полифони композиции, бахови мотети, композиции од македонското музичко творештво и изучување стари клучеви (двогласие). Партитури за машки хор, прима виста, циклично конципирани хорски композиции (касноромантичарски период и XX век), современо македонско музичко творештво и стари клучеви (трогласие и четворогласие).						
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа						
13.	Вкупен расположив фонд на време			3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време			15 часа предавања 75 часа работа дома			
15.	Форми на наставните активности			15.1	Предавања-практична настава	15 часови	
				15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности			16.1	Проектни задачи	/ часови	
				16.2	Самостојни задачи	/ часови	
				16.3	Домашно учење (вежбање)	75 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко						
	17.1.	Тестови			/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови		
	17.3.	Активност и учество			10 бодови		
	17.4.	Завршен испит			90 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			За потпис: • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) За завршен: • потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Милан Фирфов	Прирачник за свирење хорски партитури - “Це клучеви“	Универзитет “Св.Кирил и Методиј” - Скопје	2000
		2.	Schinelli, A.	<i>Collana di composizioni polifoniche vocali sacre e profane</i>		
		3.	Bach, J.S.	<i>371 vierstimmige Choralgesange</i>		
		4.	Поединечни композиции од различни автори и стилови, според потребите на наставата			
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 2				
2.	Код	iT190?????				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Сонологија со мултимедија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	II / 3	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски, Доц. д-р Ивица Зориќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основната цел и задача на предметот е првенствено совладување на хорски партитури на инструментот пијано. На тој начин, преку изведбата на хорските партитури на пијано најефективно одблизу се запознава музичката литература. Преку свирењето на партитурите студентот (музичарот) треба да добие јасна звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот, поделба на партитурите, свирење партитури во современи клучеви (бахови корали, хомофони композиции од периодот на ренесансата и полесни хомофони композиции од класичарскиот и романтичарскиот период). Партитури за женски хор, полифони композиции, бахови мотети, композиции од македонското музичко творештво и изучување стари клучеви (двогласие). Партитури за машки хор, прима виста, циклично конципирани хорски композиции (касноромантичарски период и XX век), современо македонско музичко творештво и стари клучеви (трогласие и четворогласие).					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања 75 часа работа дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава			15 часови
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			/ часови
		16.2	Самостојни задачи			/ часови
		16.3	Домашно учење (вежбање)			75 часови

17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		За потпис: • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) За завршен: • потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милан Фирфов	Прирачник за свирење хорски партитури - “Це клучеви“	Универзитет “Св.Кирил и Методиј“ - Скопје	2000
		2.	Schinelli, A.	Collana di composizioni polifoniche vocali sacre e profane		
		3.	Bach, J.S.	371 vierstimmige Choralgesange		
		4.	Поединечни композиции од различни автори и стилови, според потребите на наставата			
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет			Историја на музиката 1		
2.	Код			1T141		
3.	Студиска програма			Задолжителен на: Музичка теорија и педагогија, Етномузикологија Изборен на: сите останати студиски програми.		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Факултет за музичка уметност - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)			Прв циклус		
6.	Академска година/семестар			Задолжителен во I/1, изборен во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник			Проф. д-р Бојан Ортаков		
9.	Предуслови за запишување на предметот			Нема		

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: Музичко-историскиот развој, почнувајќи од музиката на првобитната заедница, па се до епохата на музичката Ренесанса во западно-европската музика, т.е. до крајот на XVI век.					
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30	часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		часови	
		16.2	Самостојни задачи	30	часови	
		16.3	Домашно учење	30	часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Историја на музиката 2			
2.	Код		1T142			
3.	Студиска програма		Задолжителен на: Музичка теорија и педагогија, Етномузикологија Изборен на: сите останати студиски програми.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		Задолжителен во I/2, изборен во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. д-р Бојан Ортаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Историја на музиката 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: Епохата на музичкиот Барок во западно-европската музика, од почетокот на 17-тиот до половината на 18-тиот век.					
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/часови
			16.2	Самостојни задачи		30 часови
			16.3	Домашно учење		30 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит):</u> - потпис			

		• Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Историја на музиката 3			
2.	Код		1T143			
3.	Студиска програма		Задолжителен на: Музичка теорија и педагогија, Етномузикологија, Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара, Харфа, Удирачки инструменти и сите гудачки и дувачки инструменти. Изборен на: сите останати студиски програми.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		Задолжителен во: II/3, изборен во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска - Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Историја на музиката 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на преткласичниот период, до првата генерација германски музички романтичари (вклучително: Ф. Шуберт, К. М. Вебер, Р. Шуман, Ф. Менделсон).					
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/часови

		16.2	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)			
од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)			
од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)			
од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)			
од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 4			
2.	Код	1T144			
3.	Студиска програма	Задолжителен на: Музичка теорија и педагогија, Етномузикологија, Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара, Харфа, Удирачки инструменти и сите гудачки и дувачки инструменти. Изборен на: сите останати студиски програми.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Задолжителен во: II/4, изборен во	7.	Број на ЕКТС кредити	3

		сите студиски години во летниот семестар				
8.	Наставник		Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска - Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Историја на музиката 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на словенските народи во првата половина на 19-тиот век, до француската музика од втората половина на 19-тиот век (вклучително со неа - без музички импресионизам).					
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/ часови
			16.2	Самостојни задачи		30 часови
			16.3	Домашно учење		30 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани	Скопје	2004

				предавања (скрипта)		
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Историја на музиката 5			
2.	Код		1T145			
3.	Студиска програма		Задолжителен на: Музичка теорија и педагогија, Етномузикологија, Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара, Харфа, Удирачки инструменти и сите гудачки и дувачки инструменти Изборен на: сите останати студиски програми			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		Задолжителен во: III/5, изборен во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. д-р Бојан Ортаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Историја на музиката 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: Од доцниот Романтизам во германската и австриската музика, до националните музички школи кај балканските народи (без македонската музика).					
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/часови
			16.2	Самостојни задачи		30 часови
			16.3	Домашно учење		30 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe III	Zagreb	1976
	2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 6				
2.	Код	1T146				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен на:</u> Музичка теорија и педагогија, Етномузикологија, Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара, Харфа, Удирачки инструменти и сите гудачки и дувачки инструменти <u>Изборен на:</u> сите останати студиски програми				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Задолжителен во: III/6, изборен во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на мзуиката 5				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: Историја на македонската музика, од античкиот период па се до денес.					
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации.					

13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		часови	
		16.2	Самостојни задачи		30 часови	
		16.3	Домашно учење		30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ортаков, Драгослав	Музичката уметност во Македонија	Скопје	1982
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Ортаков, Бојан	Ars Kukuzeliana	Скопје	2004
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава 1	
2.	Код	1T181	
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија со сите насоки	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра,	Факултет за музичка уметност - Скопје	

	оддел)								
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус						
6.	Академска година/семестар		III / 5		7.	Број на ЕКТС кредити	5		
8.	Наставник		Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја						
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема						
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби								
11.	Содржина на предметната програма: Методика на музичката настава како предмет. Музичко воспитание и образование во севкупниот образовен процес. Улогата на музичкото воспитание во развојот на детето. Историски развој на музичката педагогија								
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа								
13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ECTS x 30 часови = 150 часови						
14.	Распределба на расположивото време		30 + 30 + 90 = 150						
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања			30 часови		
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа			/ часови		
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи			/ часови		
			16.2	Самостојни задачи			30 / часови		
			16.3	Домашно учење			90 часови		
17.	Начин на оценување – нумеричко								
	17.1.	Тестови		95/ бодови					
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови					
	17.3.	Активност и учество		5 бодови					
17.	17.4.	Завршен испит		/ бодови					
	18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода			5 (не положил)		
				од 51 до 60.9 бода			6		
				од 61 до 70.9 бода			7		
од 71 до 80.9 бода				8					
од 81 до 90.9 бода				9					
18.			од 91 до 100 бода			10			
			19. Услови за потпис и полагање на завршен испит						
			<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување						
			20. Јазик на кој се изведува наставата						
			Македонски						
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација						
22.	Литература								
	Задолжителна литература								
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов		Издавач	Година		
		1.	Vasiljević Zorislava	Metodika muzičke pismenosti (I deo)		Beograd: FMU	2000		
22.2	Дополнителна литература								
	Ред.	Автор	Наслов		Издавач	Година			

	број				
	1.	Rojko Pavel	<i>Psihološke osnove intonacije i ritma</i>	Zagreb	1982

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Методика на музичката настава 2			
2.	Код		1T182			
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија со сите насоки			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		III / 6	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник		Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит по Методика на музичка настава 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби					
11.	Содржина на предметната програма: Фактори на квалитетната музичка настава. Современи тенденции на музичката педагогија. Детскиот музички развој и музичката дејност. Психофизичките основи на музичката дејност (музичките способности и музикалноста, психичките процеси, индивидуално-психолошките својства на личноста)					
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ECTS x 30 часови = 150 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 + 30 + 90 = 150			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања		30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови	
		16.2	Самостојни задачи		30 / часови	
		16.3	Домашно учење		90 часови	
17.	Начин на оценување – нумеричко					
	17.1.	Тестови	95 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	5 бодови			
17.	17.4.	Завршен испит	/ бодови			
	18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50.9 бода		5 (не положил)	
			од 51 до 60.9 бода		6	
			од 61 до 70.9 бода		7	
од 71 до 80.9 бода			8			
од 81 до 90.9 бода			9			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 91 до 100 бода		10		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	За потпис:				
		- Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	За завршен испит:				
		- потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				

20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студенски анкети, самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовска-Гмирја Викторија	Авторизирани предавања		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mirković-Radoš K.	<i>Psihologija muzičkih sposobnosti</i>	Beograd	1983
2.		Rojko Pavel	<i>Psihološke osnove intonacije i ritma</i>	Zagreb	1982	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Методика на музичката настава 3			
2.	Код		1T183			
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија со сите насоки			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		IV / 7	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник		Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит по Методика на музичка настава 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби					
11.	Содржина на предметната програма: Видови на детската музичка дејност (значење, специфики, проблеми при нивното вклучување во наставата). Наставни методи, постапки и техники за реализирањето на видовите на музичката дејност во наставниот процес					
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа, практична работа (педагошка практика)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ECTS x 30 часови = 150 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 50 часа самостојни задачи 70 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/ часови
			16.2	Самостојни задачи		50 часови
			16.3	Домашно учење		70 часови
17.	Начин на оценување – нумеричко					
	17.1.	Тестови	85 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество (педагошка практика)	15 бодови			

	17.4.	Завршен испит	/ бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (не положил)	
			од 51 до 60.9 бода		6	
			од 61 до 70.9 бода		7	
			од 71 до 80.9 бода		8	
			од 81 до 90.9 бода		9	
			од 91 до 100 бода		10	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовска-Гмирја Викторија	Авторизирани предавања		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шуплевски, Д.	Уметноста на хорското пеење	Скопје	1999
		2.	Wright, Craig	Listening to Music		1996

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава 4				
2.	Код	1T184				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија со сите насоки				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	IV / 8	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на музичка настава 3				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби					
11.	Содржина на предметната програма: Специфики на наставата по музика во основно и средно општо образование и по теориските предмети во основните и средните музички училишта. Планирање на наставата. Методи на оценување.					
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа, практична работа (педагошка практика)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ECTS x 30 часови = 150 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 50 часа самостојни задачи 70 часа учење дома				

15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања	30 часови		
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови		
			16.2	Самостојни задачи (педагошка практика)	50 часови		
			16.3	Домашно учење	70 часови		
17.	Начин на оценување – нумеричко						
	17.1.	Тестови	85 бодови				
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови				
	17.3.	Активност и учество (педагошка практика)	15 бодови				
	17.4.	Завршен испит	/ бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (не положил)		
			од 51 до 60.9 бода		6		
			од 61 до 70.9 бода		7		
			од 71 до 80.9 бода		8		
			од 81 до 90.9 бода		9		
			од 91 до 100 бода		10		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација				
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Коларовска-Гмирја Викторија	Авторизирани предавања			
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Група автори	Оценување на знаењата и способностите на учениците со примена на Блумовата таксономија	Скопје	2010	
		2.	Група автори	Наставни програми по предметот музичко образование за основното образование	Скопје: БРО		
			3.	Група автори	Наставни програми по предметите солфеж со елементарна теорија на музиката и теорија на музиката за основното музичко образование	Скопје: БРО	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички инструменти со основи на аранжирање 1	

2.	Код	1T541				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	II / 4	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Сони Петровски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со техничките и звучните особености на музичките инструменти, нивно нотирање во партитурата, развивање на способност за аранжирање на музички дела и користење на технологија за нивна изведба при создавање на делата.					
во н11 .	Содржина на предметната програма: Карактеристики на сите оркестарски и популарни инструменти; амбитус на инструментите; транспозиција на инструментите во партитурата; тембрални карактеристики на инструментите; технички можности на инструментите; артикулација; типови на аранжмани и изведувачки состави; избор на инструменти и нивно комбинирање; користење на софтвери за аранжирање. Студентите треба да изработат: еден аранжман за мелодиски инструмент и пијано; еден аранжман за улилишен состав.					
12.	Методи на учење: Групна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	96 бода			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	4 бода			
17.4.	Завршен испит	/ бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава. 2. Полагање на три теста				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дудка, Ф.	Основи на нотната графика		
2.		Обрадовиќ, А.	Основи на оркестрација	Белград		

		3.	Деспиќ, Д.	Вишегласни аранжмани	Белград	
		4.	Деспиќ, Д.	Музички инструменти	Белград	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Музички инструменти со основи на аранжирање 2			
2.	Код		1T542			
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		II / 4	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Вонр. проф. м-р Сони Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Музички инструменти со основи на аранжирање 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со техничките и звучните особености на музичките инструменти, нивно нотирање во партитурата, развивање на способност за аранжирање на музички дела и користење на технологија за нивна изведба при создавање на делата.					
11.	Содржина на предметната програма: Аранжирање за гудачки оркестар; индивидуалност на инструментите; хомофона фактура; полифона фактура; придружба на солисти; транскрипции за пијано; аранжирање за дрвен дувачки квинтет и метален дувачки квинтет. Студентите треба да изработат: еден аранжман за гудачки оркестар; еден аранжман за дрвен дувачки квинтет; еден аранжман за метален дувачки квинтет.					
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа, анализа на музички дела.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 + 30 + 30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава		30 часови	
		15.2	Вежби, тимска работа		/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови	
		16.2	Самостојни задачи		30 часови	
		16.3	Домашно учење		30 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	90 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)	/ бодови			
18.	Критериуми за оценување		до 50 бода		5 (пет) (F)	

	(бодови/оценка)		од 51 до 60 бода	6 (шест)(E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност на настава.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дудка, Ф.	Основи на нотната графика		
		2.	Обрадовиќ, А.	Основи на оркестрација	Белград	
		3.	Деспиќ, Д.	Вишегласни аранжмани	Белград	
		4.	Деспиќ, Д.	Музички инструменти	Белград	
		5.				
		6.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Музички форми со анализа 1			
2.	Код		1T171			
3.	Студиска програма		Задолжителен на: МТП, сонологија со мултимедија, хорско диригирање, народни инструменти, музикологија, етномузикологија, композиција и оркестарско диригирање, популарни жанрови			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		Во различни академски години/семестри во зависност од студиската програма	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. м-р Јана Андреевска – Димитровска Вонр. проф. м-р Сони Петровски Вонр. проф. м-р Дарија Андовска Вонр. проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.					
11.	Содржина на предметната програма: Основи на музичката форма. Методологија на анализа на музичките форми. Едноделни форми. Проста дводелна форма. Проста дводелна репризна форма. Проста триделна форма. Сложена триделна форма.					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање					

	музика, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		90 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа слушање музика 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови		
		16.2	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување – нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60,9 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70,9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80,9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90,0 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања	
		2.	Бетовен	Сонати за пијано		
		3.	Моцарт	Сонати за пијано		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 2	
2.	Код	iT172	
3.	Студиска програма	Задолжителен на: МТП, сонологија со мултимедија, хорско диригирање, народни инструменти,	

			музикологија, етномузикологија, композиција и оркестарско диригирање, популарни жанрови			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		Во различни академски години/семестри во зависност од студиската програма	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. м-р Јана Андреевска – Димитровска Вонр. проф. м-р Сони Петровски Вонр. проф. м-р Дарија Андовска Вонр. проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развије професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.					
11.	Содржина на предметната програма: Рондо. Варијациони форми. Вокални форми					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		90 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа слушање музика 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		0 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		часови
			16.2	Самостојни задачи		30 часови
			16.3	Домашно учење		30 часови
17.	Начин на оценување – нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		0 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60,9 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70,9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80,9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90,0 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): - потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.	Автор	Наслов	Издавач	Година

		број				
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања	
		2.	Бетовен	Сонати за пијано		
		3.	Моцарт	Сонати за пијано		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Музички форми со анализа 3			
2.	Код		1T173			
3.	Студиска програма		Задолжителен на: МТП, сонологија со мултимедија, хорско диригирање, народни инструменти, музикологија, композиција и оркестарско диригирање Изборен на: популарни жанрови - сите насоки, етномузикологија, сите инструменти и соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		Задолжителен: во различни академски години/семестри во зависност од студиската програма Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. м-р Јана Андреевска – Димитровска Вонр. проф. м-р Сони Петровски Вонр. проф. м-р Дарија Андовска Вонр. проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.					
11.	Содржина на предметната програма: Сонатна форма. Сонатно рондо. Полифони форми.					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		90 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа слушање музика 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		0 часови

16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	часови	
			16.2	Самостојни задачи	30 часови	
			16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување – нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60,9 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70,9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80,9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90,0 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): - потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања	
		2.	Бетовен	Сонати за пијано		
		3.	Моцарт	Сонати за пијано		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 4
2.	Код	1T174
3.	Студиска програма	Задолжителен: МТП, сонологија со мултимедија, хорско диригирање, народни инструменти, музикологија, композиција и оркестарско диригирање Изборен: популарни жанрови - сите насоки, етномузикологија, сите инструменти и соло пеење
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Задолжителен: во различни академски години/семестри во зависност од студиската програма Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска – Димитровска Вонр. проф. м-р Сони Петровски Вонр. проф. м-р Дарија Андовска Вонр. проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Циклични форми. Музички форми во првата половина на XX век. Музички форми во втората половина на XX век.				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа слушање музика 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување – нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60,9 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70,9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80,9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90,0 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	За потпис: • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) • Освоени минимум 25% од континуираното оценување За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): • потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања	
		2.	Бетовен	Сонати за пијано		
		3.	Моцарт	Сонати за пијано		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Инструментална полифонија 1				
2.	Код	1T271				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен на:</u> Музичка теорија и педагогија, Сонологија со мултимедија, Хорско диригирање, народни инструменти, Музикологија, <u>Изборен на:</u> Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Хорна, Труба, Тромбон, Туба, Пијано, Харфа, Гитара, Хармоника, Соло пеење, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Популарни жанрови-аранжирање, Популарни жанровски-инструмент, соло пеење				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Во различни студиски години во зависност од студиската програма	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска – Димитровска Вонр. проф. м-р Сони Петровски Вонр. проф. м-р Дарија Андовска Вонр. проф. д-р Горан Начевски Доц. м-р Тихомир Јовиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот Инструментална полифонија има за цел да ги запознае студентите со типовите на инструменталните полифони форми на музичките дела и полифони постапки во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање, анализирање и употребување со цел практично да се применат сознанијата во образовниот, научно-истражувачкиот и исполнителскиот процес.					
11.	Содржина на предметната програма: Особености на инструменталната полифонија. Двогласен контрапункт. Имитација. Канон. Секвенци. Двогласна инвенција					
12.	Методи на учење: предавања, слушаен музика, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови					
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа самостојна работа 30 часа учење дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари,		0 часови	

			тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови		
		16.2	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување – нумеричко					
	17.1.	Тестови	30 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Завршен испит	0 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vlastimir Perićić	Instrumentalni i vokalno–instrumentalni kontrapunkt	Fond za izdavačku delatnost Univerziteta umetnosti	1987
		2.	J.C.Бах	Двогласни инвенции		
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет		Инструментална полифонија 2	
2.	Код		1T272	
3.	Студиска програма		<u>Задолжителен на:</u> Музичка теорија и педагогија, Сонологија со мултимедија, Хорско диригирање, народни инструменти, Музикологија, <u>Изборен на:</u> Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Хорна, Труба, Тромбон, Туба, Пијано, Харфа, Гитара, Хармоника, Соло пеење, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Популарни жанрови-аранжирање, Популарни жанровски-инструмент, соло	

		пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Во различни студиски години во зависност од студиската програма	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска – Димитровска Вонр. проф. м-р Сони Петровски Вонр. проф. м-р Дарија Андовска Вонр. проф. д-р Горан Начевски Доц. м-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Инструментална полифонија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот Инструментална полифонија има за цел да ги запознае студентите со типовите на инструменталните полифони форми на музичките дела и полифони постапки во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање, анализирање и употребување со цел практично да се применат сознанијата во образовниот, научно-истражувачкиот и исполнителскиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Тригласен контрапункт. Имитација во тригласен став. Експозиција на фуга. Тригласна фуга.				
12.	Методи на учење: предавања, слушање музика, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа самостојна работа 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување – нумеричко				
	17.1.	Тестови	30 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Завршен испит	0 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на	анкетни листови, самоевалуација			

	наставата					
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vlastimir Perićić	Instumentalni i vokalno–instumentalni kontrapunkt	Fond za izdavačku delatnost Univerziteta umetnosti	1987
		2.	J.C.Бах	Тригласни инвенции		
		3.	J.C.Бах	Добро темпериран клавир		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Хармонска анализа 1			
2.	Код		1T221			
3.	Студиска програма		Задолжителен на: МТП, Сонологија со мултимедија, Композиција, Диригирање, Музикологија, Етномузикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		IV / 7	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја Вонр. проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за висинската организација на музичката материја во различни историски периоди и стилови Развивање практични вештини за анализа на хармонскиот јазик на музичкото дело и соодносот на хармонијата со мелодија, метроритам, форма					
11.	Содржина на предметната програма: Висинскиот аспект на музичкото дело. Хармонија – општ поим. Елементи на хармонскиот јазик: слог и фактура, акорд. Елементи на хармонска анализа на музичкото дело					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 60 часа работа дома			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања	30 часови	
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	30 / часови	
			16.3	Домашно учење	60 часови	
17.	Начин на оценување – Бројчано (континуирано)					
	17.1.	Тестови	95/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			

	17.3.	Активност и учество	5 бодови			
	17.4.	Завршен испит	/ бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50.9 бода	Не положил			
		од 51 до 60.9 бода	6			
		од 61 до 70.9 бода	7			
		од 71 до 80.9 бода	8			
		од 81 до 90.9 бода	9			
		од 91 до 100 бода	10			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовски, Г., В. Коларовска-Гмирја	Хармонска анализа (авторизирани предавања)		
		2.	Коларовска-Гмирја, В.	Збирка примери за хармонска анализа		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Голабовски, С.	Осмогласник на македонското црковно пеење		
		2.	Барток, Б.	Багатели		
		3.	Барток, Б.	Микрокосмос		
	4.	Чајковски, П.	Детски албум			
	5.	Николовски, В.	Младински албум			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонска анализа 2			
2.	Код	1Т222			
3.	Студиска програма	Задолжителен на: МТП, Сонологија со мултимедија, Композиција, Диригирање, Музикологија, Етномузикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	IV / 8	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја Вонр. проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонска анализа 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за висинската организација на музичката материја во различни историски периоди и стилови Развивање практични вештини за анализа на хармонскиот јазик на музичкото дело и соодносот на хармонијата со мелодија, метроритам, форма				
11.	Содржина на предметната програма: Елементи на хармонскиот јазик (продолжување): модална организација на музичкото дело.				

	модулација. Раслојување на музичката материја. Историски развој на хармонијата. Хармонска анализа на музичкото дело					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 60 часа работа дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	30 / часови		
		16.3	Домашно учење	60 часови		
17.	Начин на оценување – нумеричко					
	17.1.	Тестови	95/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	5 бодови			
	17.4.	Завршен испит	/ бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		Не положил	
			од 51 до 60.9 бода		6	
			од 61 до 70.9 бода		7	
			од 71 до 80.9 бода		8	
			од 81 до 90.9 бода		9	
			од 91 до 100 бода		10	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит :</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовски, Г., В. Коларовска-Гмирја	Хармонска анализа (авторизирани предавања)		
		2.	Коларовска-Гмирја, В.	Збирка примери за хармонска анализа		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Голабовски, С.	Осмогласник на македонското црковно пеење		
		2.	Лист, Ф.	Соло песни		
		3.	Мусоргски, М.	Соло песни		
		4.	Прокофјев, С.	Мимолетности		
		5.	Шостакович, Д.	24 прелудиуми оп. 34		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Народен инструмент - Гајда 1	
2.	Код	1Т301	
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни	

		инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	III / 5	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – гајда. Преку предметната програма за гајда, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по гајда има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во наставната материја. Улогата на гајдата и нејзината застапеност во изворната музичка традиција во Македонија; Извори, истражувања и историски податоци за актуелноста на гајдата на овие простори. Опис на гајдата- Делови на гајдата: гајдарка, брчало, дувало, мешница; Функција на деловите на гајдата; Изработка (ергологија), материјал и алат; Природата на звучните појави на гајдата и начин на произведување на тонот; Изработка на писките на гајдарката и брчалото. Апликатура и тонски низ на гајдата. Технички можности на гајдата; Практично запознавање преку традиционални гајдарски мелодии. Техника на свирење со мешница-Штимови и штимање на гајдата, ујдисување (штимање) на гајдарката со брчалото; Нотирање и видови гајди; Гајдарски “школи и стилови“ во Македонија и нивните основни карактеристики како музички израз.				
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот гајда, метод на набљудување, метод на демонстрација, читање на нотен текст-мелограми и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање, разработка на испитните барања.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава		30 часови
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови
		16.2	Самостојни задачи		50 часови
		16.3	Домашно учење		10 часови
бо до ви	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Завршен испит	80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода			10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боровоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3.	Д-р Боровоје Цимревски	Претставите на музичките инструменти на фреските и дрворезите во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
		4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нотни записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985-1996

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Народен инструмент - Гајда 2			
2.	Код	1T302			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	III / 6; II/4	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Гајда 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – гајда. Преку предметната програма за гајда, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални				

	мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по гајда има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.					
11.	Содржина на предметната програма: Улогата на гајдата и нејзината застапеност во изворната музичка традиција во Македонија; Извори, истражувања и историски податоци за актуелноста на гајдата на овие простори(потсетување од 1 семестар и запознавање со нови содржини). Техника на свирење со мешница-Штимови и штимање на гајдата, ујдисување (штимање) на гајдарката со брчалото; Нотирање и видови гајди; Гајдарски “школи и стилови во Македонија и нивните основни карактеристики како музички израз (утврдување и усовршување на техниката стекната во 1 семестар). Карактеристики и морфолошка структура на гајдарските мелодии- Улогата на бордунот во гајдарското созвучие; Значењето и функцијата на “мрморецот”; Штимање, хроматски решенија, трилери, и др. Ликот на гајдацијата: темперамент, надареност, карактер, емотивност, меморија и концентрација.					
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот гајда, метод на набљудување, метод на демонстрација, читање на нотен текст-мелограми и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање, разработка на испитните барања.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања- практична настава	30 часови	
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	50 часови	
			16.3	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				/ бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)				/ бодови
	17.3.	Активност и учество				20
	17.4.	Завршен испит				80
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (пет)	(F)
			од 51 до 60.9 бода		6 (шест)	(E)
			од 61 до 70.9 бода		7 (седум)	(D)
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум)	(C)
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> • потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Д-р Боривоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков - Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков - Скопје	1986
		3.	Д-р Боривоје Цимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков – Скопје	1976
		4.	Вон.проф.м-р Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ, Скопје	2011
		5.	Вон.проф.м-р Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ, Скопје	во печат (2012)
		6.	Вон.проф.м-р Драган Даутовски	Орнаментите во традиционалната музика во Македонија (ракопис)		1998
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нотни записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Институт за фолклор Марко Цепенков – Скопје	1985-1996
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Народен инструмент - Гајда 3			
2.	Код	1Т303			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	IV / 7	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Гајда 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – гајда. Преку предметната програма за гајда, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе				

	се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по гајда има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.					
11.	Содржина на предметната програма: Индивидуален и колективен настап. Техника на свирење и можностите за уметнички израз на гајдата. Звучна агогика на гајда; Взаемни влијанија и разлики помеѓу вокалната и гајдарската бордунска дијафонија. Видови на мелодиски орнаменти (мелизми, трилер, мордент, итн.) и нивната функција; традиционални мелодии -"Драчевка", "Поступано", "Баба Ѓурѓа", "Невестинско", итн. Застапеност на гајдата во Македонија, по региони; Хексакордалноста на народните напеви - фактор за широката застапеност на гајдата во музичката традиција, "Кумановско оро", "Нани нани Димчо", "Помниш ли либе Тодоро".					
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот гајда, метод на набљудување, метод на демонстрација, читање на нотен текст-мелограми и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање, разработка на испитните барања.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	50 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	бодови			
	17.3.	Активност и учество	20			
	17.4.	Завршен испит	80			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> • потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боривоје Џимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков - Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков - Скопје	1986

		3.	Д-р Боровоје Цимревски	Претставите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков – Скопје	1976
		4.	Вон.проф.м-р Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5.	Вон.проф.м-р Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
		6.	Вон.проф.м-р Драган Даутовски	Орнаментите во традиционалната музика во Македонија (ракопис)		1998
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нотни записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985-1996
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Народен инструмент - Гајда 4				
2.	Код	1Т304				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	IV / 8	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Гајда 3				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – гајда. Преку предметната програма за гајда, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по гајда има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.					
11.	Содржина на предметната програма: 1.Застапеност на гајдата во Македонија, по региони; Хексакордалноста на народните напеви - фактор за широка застапеност на гајдата во музичката традиција; "Кумановско оро", "Нани нани Димчо", "Помниш ли либе Тодоро". 2.Ритмиката на изворните гајдарки мелодии-2/4, 4/4, 7/8, 9/8, 11/8, 13/8, 18/8, 22/8, итн. Техника на изведување на поединечните метро-ритмички обрасци					

	3.Развивање на чувството за импровизација и творечки способности- Езгија; Инвентивна импровизација како вовед; "Катил Горѓи"-асоцијативна инпровизација; "Јанино оро"; Различни модуси и различни метро-ритмички структури. 4.Индивидуален и колективен настап.					
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот гајда, метод на набљудување, метод на демонстрација, читање на нотен текст-мелограми и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање, разработка на испитните барања.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	50 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување - нумеричко					
	17.1.	Тестови	бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	бодови			
	17.3.	Активност и учество	20			
	17.4.	Завршен испит	80			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> • потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети , самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боровоје Џимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков - Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков - Скопје	1986
		3.	Д-р Боровоје Џимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков – Скопје	1976
		4.	Вон.проф.м-р Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011

	5.	Вон.проф.м-р Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ, Скопје	во печат (2012)
	6.	Вон.проф.м-р Драган Даутовски	Орнаментите во традиционалната музика во Македонија (ракопис)		1998
	22.2	Дополнителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нотни записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор	Институт за фолклор Марко Цепенков – Скопје	1985-1996
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Народен инструмент – Кавал 1			
2.	Код	1Т301			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	III/5	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – кавал. Преку предметната програма за кавал, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по кавал има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во наставната материја. Извори, истражувања и сведоштва за актуелноста на кавалот на овие простори, неговата функција во изворната музика, опис, процесот на изработка (ергологија). Основи на техниката на свирење на кавал -држење на инструментот, позиција на прстите и озвучување на инструментот). Техника на дишењ. Штим и нотирање, основна тонска низа на кавалот во Ц- штим, апликатура на десната и левата рака. Основна тонска низа на кавалот во Ц - штим, апликатура на десната и левата рака. Тонски вежби на кавал во Ц -штим. Традиционални вокално-инструментални кавалски мелодии:” Китка оро”, ”Осоговка оро”, “Женско оро”, “Јанини оро “, “Доце, Доце”.				
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот гајда, метод на набљудување, метод на демонстрација, читање на нотен текст-мелограми и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома. метод на практична разработка и				

	утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање,разработка на испитните барања.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	50 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
бо до ви	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боривоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3.	Д-р Боривоје Цимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
		4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Објавени звучни	Институт за фолклор „Марко	1985-

		адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Цепенков“ –Скопје	1996
	2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Народен инструмент – Кавал 2			
2.	Код		1Т302			
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		III/6	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Кавал 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – кавал. Преку предметната програма за кавал, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по кавал има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.					
11.	Содржина на предметната програма: Поставка и раздување на хроматските тонови од средниот регистар на кавалот почнувајќи од а2 надолу до ц2. Поставка и раздување на хроматските тонови од високиот регистар од а2 до д3. Скали : ц - дур, ц –мол, д –дур, д мол. Техника на предудување – висина и боја на тонот. Техника на дишење. Артикулации – легато, портато, стакато, тенуто и др. Традиционални вокално-инструментални кавалски мелодии: “ Потрчано оро”, “ Водарки – сплет од народни песнопјни и ороводни мелодии “, “ Невестинско оро “,” Недо бела Недо “, “ Право оро”, “ Бувчанско оро”					
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот кавал,метод на набљудување,метод на демонстрација,читање на нотен текст-мелограми и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање,разработка на испитните барања.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања- практична настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски),		/ часови

			семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	50 часови	
			16.3	Домашно учење	10 часови	
бо до ви	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боривоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3.	Д-р Боривоје Цимревски	Претсатвите на музичките инструменти на фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
		4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985-1996	

			македонскиот фолклор.		
	2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Народен инструмент – Кавал 3		
2.	Код		1Т303		
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		IV/7	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		Проф. д-р Драган Даутовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Кавал 2		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – кавал. Преку предметната програма за кавал, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по кавал има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.				
11.	Содржина на предметната програма: Орнаменти - трилер, форшлаг, морден. Импровизација – слободна мелодија (езгија), форма за развој на креативните способности како надградба на процесот на репродукција. Традиционални мелодии од типот на “ Езгии “ :”Шарпланинска езгија”, Жална езгија”, “Невестинска езгија”, “Невен Пејо”.Метро-ритмичките карактеристики на кавалските вокално – инструментални мелодии.Традиционални песнопјни и ороводни мелодии: “ Рано си станала бре девојче”, “ Џамала” – циклус од зимски обичајни песни и ора, “ Поступано оро”, “Баба Ѓурѓа оро”,Машко оро”,”Осмица оро “				
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот кавал,метод на набљудување,метод на демонстрација,читање на нотен текст-мелографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање,разработка на испитните барања.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 = 90 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома		
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања- практична настава	30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови
			16.2	Самостојни задачи	50 часови
			16.3	Домашно учење	10 часови
бо до ви	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови		/ бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и		/ бодови	

		усна)				
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боривоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3.	Д-р Боривоје Цимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
		4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985-1996
		2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Народен инструмент – Кавал 4
2.	Код	1Т304
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни

			инструменти		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		IV/8	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		Проф. д-р Драган Даутовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Кавал 3		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – кавал. Преку предметната програма за кавал, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по кавал има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.				
11.	Содржина на предметната програма: Функција на кавалот во вокално – инструменталната традиција. Традиционални кавалски мелодии и нивната морфолошка структура. Народниот музички инструмент кавал како инспирација во народните умотворби и индивидуалното книжевно творештво. Технички услови за изведување на дијатонски дурски и молски скали, (д- дур, д -мол, е -дур, е -мол, ф- дур, ф- мол, фис- дур, фис -мол, г- дур, г- мол, ас- дур, ас- мол). Традиционални песнопоејни и ороводни мелодии : “Ситна лиса”, “Повардарие” – сплет од народни песни и ора, “Црногорка”, “Свадбарско оро”, “Беровка”, “Велигденско оро”, “Пајдушко оро”, “Одено оро”, “Женско крстено”, “Старо тешко оро”, “Овчеполско оро”				
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот кавал,метод на набљудување,метод на демонстрација,читање на нотен текст-мелогографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање,разработка на испитните барања.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 = 90 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома		
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања- практична настава	30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови
			16.2	Самостојни задачи	50 часови
			16.3	Домашно учење	10 часови
бо до ви	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Завршен испит	80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80.9 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> - потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боривоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3.	Д-р Боривоје Цимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
		4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985-1996
		2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Народен инструмент – Тамбура 1			
2.	Код	1Т301			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	III/5	7.	Број на ЕКТС	3

				кредити	
8.	Наставник		Проф. д-р Драган Даутовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – тамбура. Преку предметната програма за тамбура, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по тамбура има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во наставната материја- Извори, истражувања и сведоштва за актуелноста на тамбурата во Р.Македонија, и нејзината функција во изворната музика. Терминологија (номенклатура) за инструментот тамбура. Ерголошко – технички специфики (опис) на тамбурата. Процес на озвучување на тамбурата. Контакт изведувач - инструмент , функција на левата, функција на десната рака. Држење на плектрумот (трзалица) и техника на свирење, “ритмизиран бордун “Традиционални вокално - инструментални мелодии: “ Јанино оро “, “ Осоговка оро”, “ Китка оро “, “Женско оро”, “Доце доце”.				
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот тамбура,метод на набљудување,метод на демонстрација,читање на нотен текст-мелографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање,разработка на испитните барања.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 = 90 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава		30 часови
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови
		16.2	Самостојни задачи		50 часови
		16.3	Домашно учење		10 часови
бо до ви	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови		/ бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
	17.4.	Завршен испит		80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		За потпис: • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) За завршен испит: • потпис		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		

21	Метод на следење на квалитетот на наставата			самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боровоје Џимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3.	Д-р Боровоје Џимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
		4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985-1996
		2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Народен инструмент – Тамбура 2			
2.	Код	1Т302			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	III/6	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Тамбура 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – тамбура. Преку предметната програма за тамбура, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на				

	традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по тамбура има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.				
11.	Содржина на предметната програма: Карактеристики на старата тамбура “Литарка” и “Четворка”. Техника на свирење - мелоритмички вежби. Мелодија - начин на изведба кај тамбурата, двогласие од бордунски тип. Метриката на тамбурашките мелодии. Традиционални инструментални мелодии и вокални напеви: “Потрчано”, “Водарки” – сплет од народни песни и ора, “Невестинско оро”, “Бувчанско оро”, “Право оро”, “Недо бела Недо”. Звучната функција на тамбурата во оркестар од народни инструменти.				
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот тамбура, метод на набљудување, метод на демонстрација, читање на нотен текст-мелографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање, разработка на испитните барања.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3	Домашно учење	10 часови	
бо до ви	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Завршен испит	80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> - потпис		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација, метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Р е	Автор	Наслов	Издавач

		Д · б р о ј				
		1	Д-р Боровоје Џимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2	Александар Линин	Народните музички инструмен ти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3	Д-р Боровоје Џимревски	Претсатвит е на музичките инструмен тина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
		4	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
		22.2	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985- 1996
		2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Народен инструмент – Тамбура 3			
2.	Код		1Т303			
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		IV/7	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Тамбура 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – тамбура. Преку					

	предметната програма за тамбура, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по тамбура има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.					
11.	Содржина на предметната програма: Темпо, динамика, артикулација и нивна имплементација во традиционалната тамбурашка практика во Р.Македонија. Тамбурата како соло инструмент. Повеќекратаната Функција на тамбурата во оркестарот од народни инструменти. Видови на мелодиски орнаменти и начин на изведба кај тамбурата ,нивната функција. Традиционални вокално - инструментални мелодии : “ Драчевка оро “ , “Цамала”- циклус од (зимски) обичајни песни и ора, “Невестинско оро”, “Баба Ѓурѓа”, “Машко оро”, “Повратено оро”, “Осмица оро”, “Поступано оро”.					
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот тамбура,метод на набљудување,метод на демонстрација,читање на нотен текст-мелографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање,разработка на испитните барања.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	50 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
60 до ви	Начин на оценување -Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> • потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настани				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боровоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996

	2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
	3.	Д-р Боривоје Џимревски	Претсатвите на музичките инструменти на фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
	4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
	5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
	22.2	Дополнителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985-1996
	2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Народен инструмент – Тамбура 4			
2.	Код	1Т304			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	IV/8	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Тамбура 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметот е да создава високо квалификувани и професионално оформени музичари со практични и теоретски познавања од областа на народните инструменти – тамбура. Преку предметната програма за тамбура, студентите се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за професионално и висококвалитетно изведување на традиционални вокално - инструментални мелодии и се оспособуваат за самостојна професионална дејност како солисти, камерни музичари или како музичари во оркестар. Во текот на студиите тие треба да совладаат определен репертоар од традиционални мелодии, стилови и музички жанри, со што кај нив континуирано ќе се развиваат и зајакнуваат естетските критериуми, а во рамките на индивидуалните способности ќе се развиваат сите елементи на техничка и музичка подготвеност за успешно интерпретирање на идејно - емотивната содржина на музиката. Наставната програма по тамбура има за цел да создава и обучува наставен кадар кој традиционалните вредности и особености на овој народен инструмент ќе ги пренесува на идните генерации.				
11.	Содржина на предметната програма: Орнаментите во традиционалната музика во Р.Македонија и нивната звучна реализација на				

	тамбура,општо. Повеќегласието во традиционлниот тамбурашки стил. Импровизација. Естетика во индивидуалниот настап на тамбура при изведба на традиционални напеви. Традиционални вокално - инструментални мелодии : “ Ситна лиса “, “ Црногорка “, “Свадбарско оро “, “ Кумановско оро”, “ Овчеполаска потрчулка”, “Одено оро”, “Овчеполско оро “, “Старо тешко “, “ Велешко оро “, “Велигденско оро “, “ Женско оро”					
12.	Методи на учење: предавања за техниката на свирење на инструментот тамбура,метод на набљудување,метод на демонстрација,читање на нотен текст-мелографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање,разработка на испитните барања.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 50 часа самостојна работа 10 часа учење дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	50 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
бо до ви	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода	5 (пет)	(F)	
			од 51 до 60.9 бода	6 (шест)	(E)	
			од 61 до 70.9 бода	7 (седум)	(D)	
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум)	(C)	
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет)	(B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> - потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боровоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3.	Д-р Боровоје Цимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976

		4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ, Скопје	2011
		5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ, Скопје	во печат (2012)
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Институт за фолклор Марко Цепенков – Скопје	1985-1996
		2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Оркестар од народни инструменти 1				
2.	Код	1ТЗ11				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	III/5	7.	Број на ЕКТС кредити	2	
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Предметната програма има цел да создава високо квалификувани и едуцирани кадри од областа на народните музички инструменти, да развива навика кај студентите за активно слушање на изворни напеви и инструментални мелодии и да ги оспособува за групно музицирање во оркестар на народни инструменти.					
11.	Традиционални песнопјки, ороводни и инструментални мелодии од богатата ризница на македонскиот фолклор: Потрчано, Јанино оро, Драчевка, Ситна лиса, Кумановско, Невестинско оро, женско оро, Бувчанско.					
12.	Методи на учење: колективно музицирање, метод на набљудување, метод на демонстрација, читање на нотен текст-мелографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање и колективно (оркестарско) усвирување.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 ЕКТС x 15 часа = 30 часа				
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања 10 часа самостојна работа 5 часа учење дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава		15 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови	
		16.2	Самостојни задачи		10 часови	

		16.3	Домашно учење	5 часови		
бо до ви	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	40 бодови			
	17.4.	Завршен испит	60 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност во посетување на наставата (не повеќе од три изостаноци). 2. Учество во актуелниот проект на оркестарот од народни инструменти на ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Годи на
		1.	Д-р Боривоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3.	Александар Линин	Македонски инструментални орски народни мелодии	Македонска книга-Скопје	1978
		3.	Д-р Боривоје Цимревски	Претсатвите на музичките инструментин а фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
		4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
		6.	Михаило Димоски	Македонски народни ора	Институт за филклор – Скопје Наша книга	1977
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Годи на
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционал	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985-1996

				ни инструмента лни мелодии и напеви од богатата ризница на македонскио т фолклор.		
		2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Оркестар од народни инструменти 2			
2.	Код		1T312			
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		III/6	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник		Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Оркестар од народни инструменти 1			
10.	Предметната програма има цел да создава високо квалификувани и едуцирани кадри од областа на народните музички инструменти, да развива навика кај студентите за активно слушање на изворни напеви и инструментални мелодии и да ги оспособува за групно музицирање во оркестар на народни инструменти.					
11.	Содржина на предметната програма: Традиционални песнопојни, ороводни и инструмтални мелодии од богата-та ризница на македонскиот фолклор: Недо, бела Недо, Водарки, Баба Ѓурѓа, Осоговка, Свадбарско оро, Џамала – сплет обредни песни ,Црногорка.					
12.	Методи на учење: колективно музицирање,метод на набљудување,метод на демонстрација,читање на нотен текст-мелографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање и колективно (оркестарско) усвирување.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 15 часа = 30 часа			
14.	Распределба на расположивото време		15 часа предавања 10 часа самостојна работа 5 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања- практична настава		15 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/ часови
			16.2	Самостојни задачи		10 часови
			16.3	Домашно учење		5 часови
бо до ви	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови		/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови		
	17.3.	Активност и учество		40 бодови		
	17.4.	Завршен испит		60 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност во посетување на наставата (не повеќе од три изостаноци). 2. Учество во актуелниот проект на оркестарот од народни инструменти на ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боровоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје	1986
		3.	Александар Линин	Македонски инструментални орски народни мелодии	Македонска книга-Скопје	1978
		3.	Д-р Боровоје Цимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
		4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
		5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
		6.	Михаило Димоски	Македонски народни ора	Институт за филклор – Скопје Наша книга	1977
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Изданија на Институтот за фолклор Марко Цепенков – Скопје	1985-1996
		2.				
	Прилог бр. 3					
Предметна програма од прв циклус на студии						
1.	Наслов на наставниот предмет		Оркестар од народни инструменти 3			
2.	Код		1Т313			
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)			Прв циклус			
6.	Академска година/семестар			IV/7	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник			Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот			Положен испит од Оркестар од народни инструменти 2			
10.	Предметната програма има цел да создава високо квалификувани и едуцирани кадри од областа на народните музички инструменти, да развива навика кај студентите за активно слушање на изворни напеви и инструментални мелодии и да ги оспособува за групно музицирање во оркестар на народни инструменти.						
11.	Содржина на предметната програма: Традиционални песнопоевни, ороводни и инструментални мелодии од богатата ризница на македонскиот фолклор: “ Драчевка оро”, “Џамала”- циклус од зимски обичајни песни и ора,” Невестинско оро”, “ Баба Ѓурѓа оро”, “ Машко оро”, “Повратено оро”, “ Осмица оро”, “ Овчеполска потрчулка”, “ Поступано оро”, “ Велешко оро”,						
12.	Методи на учење: колективно музицирање,метод на набљудување,метод на демонстрација,читање на нотен текст-мелографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање и колективно (оркестарско) усвирување.						
13.	Вкупен расположив фонд на време			2 ЕКТС x 15 часа = 30 часа			
14.	Распределба на расположивото време			15 часа предавања 10 часа самостојна работа 5 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности			15.1	Предавања- практична настава		15 часови
				15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности			16.1	Проектни задачи		/ часови
				16.2	Самостојни задачи		10 часови
				16.3	Домашно учење		5 часови
17.	Начин на оценување – Нумеричко						
	17.1.	Тестови			/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови		
	17.3.	Активност и учество			40 бодови		
	17.4.	Завршен испит			60 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			1. Редовност во посетување на наставата (не повеќе од три изостаноци). 2. Учество во актуелниот проект на оркестарот од народни инструменти на ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач		Година
		1.	Д-р Боровоје Џимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје		1996
		2.	Александар Линин	Народните музички	Институт за фолклор Марко Цепенков -Скопје		1986

			инструменти во Македонија		
	3.	Александар Линин	Македонски инструментални орски народни мелодии	Македонска книга-Скопје	1978
	3.	Д-р Боривоје Џимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и дрворезите во македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1976
	4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
	5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
	6.	Михаило Димоски	Македонски народни ора	Институт за филклор – Скопје Наша книга	1977
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Изданија на Институтот за фолклор Марко Цепенков – Скопје	1985-1996
	2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Оркестар од народни инструменти 4			
2.	Код	1T314			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија - Народни инструменти			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	IV/8	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Оркестар од народни инструменти 3			
10.	Предметната програма има цел да создава високо квалификувани и едуцирани кадри од областа на народните музички инструменти, да развива навика кај студентите за активно слушање на изворни напеви и инструментални мелодии и да ги оспособува за групно музицирање во оркестар на народни инструменти.				
11.	Содржина на предметната програма: Традиционални песнопојни, ороводни и инструментални мелодии од богата-та ризница на македонскиот фолклор: “ Ситна лиса”, “ Црногорка”,”Свадбарско оро”,” Беровка”, “Кумановско оро”, “Одено оро”, “Овчеполско оро”,” Пајдушко оро”, “Штипска тешка крстачка”,” Сплет трдиционални мелодии”,” Старо тешко”,”Велигденско оро”,” Женско				

	крстено оро”					
12.	Методи на учење: колективно музицирање, метод на набљудување,метод на демонстрација,читање на нотен текст-мелографии и анализа на примери од традиционалната музичката литература на час и дома, метод на практична разработка и утврдување на новите сознанија преку формата на повторување-вежбање и колективно (оркестарско) усвирување.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 15 часа = 30 часа			
14.	Распределба на расположивото време		15 часа предавања 10 часа самостојна работа 5 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- практична настава		15 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови	
		16.2	Самостојни задачи		10 часови	
		16.3	Домашно учење		5 часови	
бо до ви	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			40 бодови	
	17.4.	Завршен испит			60 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност во посетување на наставата (не повеќе од три изостаноци). 2. Учество во актуелниот проект на оркестарот од народни инструменти на ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација,метод на демонстрација, јавни изведби на час пред други студенти (јавен час), концертни настапи			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Боривоје Цимревски	Гајдата во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков - Скопје	1996
		2.	Александар Линин	Народните музички инструменти во Македонија	Институт за фолклор Марко Цепенков - Скопје	1986
		3.	Александар Линин	Македонски инструментални орски народни мелодии	Македонска книга-Скопје	1978
	3.	Д-р Боривоје Цимревски	Претсатвите на музичките инструментина фреските и	Институт за фолклор Марко Цепенков –	1976	

			дрворезите во македонија	Скопје	
	4.	Вон.проф.Драган Даутовски	Тамбурата во Македонија	ДДКЈУ,Скопје	2011
	5.	Вон.проф.Драган Даутовски	Кавалот во Македонија (ракопис)	ДДКЈУ,Скопје	во печат (2012)
	6.	Михаило Димоски	Македонски народни ора	Институт за филклор – Скопје Наша книга	1977
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Група автори адаптација Вон.проф М-р Драган Даутовски	Објавени звучни и нони записи на традиционални инструментални мелодии и напеви од богатата ризница на македонскиот фолклор.	Изданија на Институтот за фолклор Марко Цепенков –Скопје	1985-1996
	2.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско диригирање 3				
2.	Код	1T117				
3.	Студиска програма	МТП – Насока: Хорско диригирање				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	III / 5	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф.м-р Сашо Татарчевски, доц.д-р Ивица Зорик				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Хорско диригирање 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Надградување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од хорската и вокално-инструменталната музичка литература. Оспособување за работа како хор мајстори, работа со професионални хорови, црковни хорови, вокално-инструментални ансамбли, училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на комплетни програми на јавни настапи. Продлабочување на сознанијата за карактеристиките на различните стилови и стекнување дополнителни практични вештини за нивна интерпретација. Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативните квалитети и оспособување за самостојна работа. Поставување на основи за успешна педагошка работа преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар.					
11.	Содржина на предметната програма: Македонско хорско творештво – историјат и најважни претставници. Тригласни, четиригласни и повеќегласни а capella композиции за еднороден и мешан хор од македонски автори.					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа					

13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода	5 (пет)	(F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пеење	СОКОМ	1999
		2.	На располагање е целокупната уметничка а capella литература од македонски автори.			
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Herman Scherchen	HANDBOOK OF CONDUCTING	Oxford university press	1989
		2.	Colin Durrant	CHORAL CONDUCTING - philosophy and practice	Routledge	2003
		3.	Sandra Willets	BEYOND THE DOWNBEAT - choral rehearsal skills and techniques	Abingdon press	2000
4.		На располагање е целокупната научна и инструктивна литература поврзана со диригирањето во библиотеката на Факултетот за музичка уметност, Скопје.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско диригирање 4		

2.	Код	1T118			
3.	Студиска програма	МТП – Насока: Хорско диригирање			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	III / 6	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф.м-р Сашо Татарчевски, доц.д-р Ивица Зорик			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од Хорско диригирање 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Надградување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од хорската и вокално-инструменталната музичка литература. Оспособување за работа како хор мајстори, работа со професионални хорови, црковни хорови, вокално-инструментални ансамбли, училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на комплетни програми на јавни настапи. Продлабочување на сознанијата за карактеристиките на различните стилови и стекнување дополнителни практични вештини за нивна интерпретација. Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативните квалитети и оспособување за самостојна работа. Поставување на основи за успешна педагошка работа преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар.				
11.	Содржина на предметната програма: Продлабочување на знаењата за сложените композиции од типот на Литургија, Сеноќно бдение и.т.н. како и за стилските особености и најважните претставници на источната и западната духовна а capella хорска музика од XIX, XX и XXI век. Четиригласни и повеќегласни а capella духовни композиции за еднороден и мешан хор.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Завршен испит	80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50.9 бода		Не положил	
		од 51 до 100 бода		Положил	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	За потпис: - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи За полагање завршен испит: - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература				

	Задолжителна литература				
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пеење	СОКОМ	1999
	2.	На располагање е целокупната уметничка а capella литература од духовна хорска музика од XIX, XX и XXI век.			
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Herman Scherchen	HANDBOOK OF CONDUCTING	Oxford university press	1989
	2.	Colin Durrant	CHORAL CONDUCTING - philosophy and practice	Routledge	2003
	3.	Sandra Willets	BEYOND THE DOWNBEAT - choral rehearsal skills and techniques	Abingdon press	2000
	4.	Richard Wagner	ON CONDUCTING (Über das dirigieren)	Dover Publications, New York (Insel, Leipzig)	1989 (1914)
	5.	На располагање е целокупната научна и инструктивна литература поврзана со диригирањето во библиотеката на Факултетот за музичка уметност, Скопје.			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско диригирање 5			
2.	Код	1T119			
3.	Студиска програма	МТП – Насока: Хорско диригирање			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	IV / 7	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф.м-р Сашо Татарчевски, доц.д-р Ивица Зорик			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од Хорско диригирање 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Надградување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од хорската и вокално-инструменталната музичка литература. Оспособување за работа како хор мајстори, работа со професионални хорови, црковни хорови, вокално-инструментални ансамбли, училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на комплетни програми на јавни настапи. Продлабочување на сознанијата за карактеристиките на различните стилови и стекнување дополнителни практични вештини за нивна интерпретација. Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативните квалитети и оспособување за самостојна работа. Поставување на основи за успешна педагошка работа преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар.				
11.	Содржина на предметната програма: Продлабочување на знаењата за сложените вокало-инструментални композиции од типот на миса, ораториум итн. Вокално инструментални композиции за органа и хор, камерен ансамбл и хор, оркестар и хор како и сите претходни состави во комбинација со солисти.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична				

	демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, практична работа со хорски ансамбл.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 часови = 90 часови		
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Завршен испит	80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (пет) (F)
од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)		
од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)		
од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)		
од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)		
од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација, јавен настап на студентите.		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пеење	СОКОМ	1999
	2.	На располагање е целокупната уметничка вокално-инструментална литература од сите музички периоди и стилови.			
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Herman Scherchen	HANDBOOK OF CONDUCTING	Oxford university press	1989
	2.	Colin Durrant	CHORAL CONDUCTING - philosophy and practice	Routledge	2003
	3.	Sandra Willets	BEYOND THE DOWNBEAT - choral rehearsal skills and techniques	Abingdon press	2000
	4.	Richard Wagner	ON CONDUCTING (Über das dirigieren)	Dover Publications, New York (Insel, Leipzig)	1989 (1914)

	5.	Gunther Schuller	THE COMPLETE CONDUCTOR	Oxford University Press, USA	1998
	6.	На располагање е целокупната научна и инструктивна литература поврзана со диригирањето во библиотеката на Факултетот за музичка уметност, Скопје.			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Хорско диригирање 6			
2.	Код		1T120			
3.	Студиска програма		МТП – Насока: Хорско диригирање			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		IV / 8	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		проф.м-р Сашо Татарчевски, доц.д-р Ивица Зориќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од Хорско диригирање 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Надградување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од хорската и вокално-инструменталната музичка литература. Оспособување за работа како хор мајстори, работа со професионални хорови, црковни хорови, вокално-инструментални ансамбли, училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на комплетни програми на јавни настапи. Продлабочување на сознанијата за карактеристиките на различните стилови и стекнување дополнителни практични вештини за нивна интерпретација. Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативните квалитети и оспособување за самостојна работа. Поставување на основи за успешна педагошка работа преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар.					
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со хорскиот репертоар во операта. Хорски а capella композиции од опери како и композиции за камерен ансамбл и хор, оркестар и хор како и сите претходни состави во комбинација со солисти. Подготовка програма за полагање на завршен испит.					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, практична работа со хорски ансамбл.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 30 часа самостојни задачи 30 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-практична настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/ часови
			16.2	Самостојни задачи		30 часови
			16.3	Домашно учење		30 часови
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода		5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенски анкети, самоевалуација, јавен настап на студентите.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пеење	СОКОМ	1999
		2.	На располагање е целокупната уметничка а capella и вокално-инструментална оперска литература од сите музички периоди и стилови.			
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Herman Scherchen	HANDBOOK OF CONDUCTING	Oxford university press	1989
		2.	Colin Durrant	CHORAL CONDUCTING - philosophy and practice	Routledge	2003
		3.	Sandra Willets	BEYOND THE DOWNBEAT - choral rehearsal skills and techniques	Abingdon press	2000
		4.	Richard Wagner	ON CONDUCTING (Über das dirigieren)	Dover Publications, New York (Insel, Leipzig)	1989 (1914)
		5.	Gunther Schuller	THE COMPLETE CONDUCTOR	Oxford University Press, USA	1998
	6.	На располагање е целокупната научна и инструктивна литература поврзана со диригирањето во библиотеката на Факултетот за музичка уметност, Скопје.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Сонологија со мултимедија 1			
2.	Код	1T421			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија – насока Сониологија со мултимедија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	III / 5	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Димитрије Бужаровски Вонр. проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Студентите да се запознаат со основите на психо-акустиката и електро-акустиката. Почнувајќи од акустичките особености на генерирањето на звукот, преку перцепцијата на висината, амплитудата, временските релации и бојата, студентите ќе бидат воведени и во принципите на трансформацијата на акустичката во електричната енергија. Запознавање со историјата на електронската музика.					
11.	Содржина на предметната програма: Физичките и психичките особености на звукот, трансформацијата на акустичката во хемиска и електрична енергија во внатрешното уво, особеностите на перцепцијата, когнитивното и емоционалното вреднување на музиката, трансформацијата на акустичката во електрична енергија. Во програмата е вклучена историја на електронската музика.					
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, практична демонстрација, дискусија, работа на проект					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	60 + 30 = 90 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	60 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	/		
		16.3	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување - нумеричко					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 3 отсуства) <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бужаровски, Димитрије (избор и ур.).	2000. Од природни до компјутерски звуци и тонови	Скопје: ИРАМ	2000
		2.	Бужаровски, Димитрије	Англиско-македонски глосар на технички термини од областа на обработката на звукот	Скопје: ИРАМ	2001
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Cox, Christoph & Daniel Warner	Audio Culture: Readings in Modern Music	Continuum	2004
		2.	Chadabe, Joel	Electric sound: the past and promise of electronic music	Prentice Hall	1996

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет			Сонологија со мултимедија 2			
2.	Код			1T422			
3.	Студиска програма			Музичка теорија и педагогија – насока Сологија со мултимедија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)			Прв циклус			
6.	Академска година/семестар			III / 6	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник			Проф. д-р Димитрије Бужаровски Вонр. проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот			Положен испит од Сологија со мултимедија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со претворачите (микрофоните и звучниците), апаратите за процесирање на звук - вештачката реверберација, ехо ефектите, хорус и дуплирање, флангирање и фазирање, промена на висината, еквилизација, аналогните синтесајзери, модулите за модификација на сигналот и изворите на волтажна контрола. Студентите да се запознаат со принципите на работа со аналогните снимачи на звук (магнетофони) и монтажа на аналогни носачи на звук (магнетофонски ленти). Да се обработи процесот на семплирање и основите на МИДИ технологијата. Запознавање со историјата на електронската музика.						
11.	Содржина на предметната програма: Трансформацијата на акустичката во електрична енергија кај претворачите, апаратите за процесирање на звук и аналогните синтесајзери, магнетофони, снимање и едитање на аналогни снимачи и носачи. Во програмата се вклучени и процесот на семплирање, запознавање со МИДИ технологијата и запознавање со историјата на електронската музика.						
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, практична демонстрација, дискусија, работа на проект						
13.	Вкупен расположив фонд на време			3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време			60 + 30 = 90 часови			
15.	Форми на наставните активности			15.1	Предавања-теоретска настава		60 часови
				15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности			16.1	Проектни задачи		/ часови
				16.2	Самостојни задачи		/
				16.3	Домашно учење		30 часови
17.	Начин на оценување - нумеричко						
	17.1.	Тестови			80 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови		
	17.3.	Активност и учество			10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 3 отсуства) <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			анкетни листови, самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бужаровски, Димитрије (избор и ур.).	2000. Од природни до компјутерски звуци и тонови	Скопје: ИРАМ	2000
		2.	Бужаровски, Димитрије	Англиско-македонски глосар на технички термини од областа на обработката на звукот	Скопје: ИРАМ	2001
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Cox, Christoph & Daniel Warner	Audio Culture: Readings in Modern Music	Continuum	2004	
2.		Chadabe, Joel	Electric sound: the past and promise of electronic music	Prentice Hall	1996	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Сонологија со мултимедија 3			
2.	Код	1T423			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија – насока Сонологија со мултимедија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	IV / 7	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Димитрије Бужаровски Вонр. проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Сонологија со мултимедија 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со основите на аудио снимањето. Воведот почнува од дизајнирањето на студијата и нивните влезни, контролни, процесирачки, мемориски и излезни единици. Студентите се запознаат и со основите на аудио снимањето, монтажата и постпродукцијата. Посебен акцент е даден на обработката на процесирачките, мемориските и излезните единици, при што се разгледуваат хардверските и софтверските компоненти на аудио снимањето на хард диск и постпродукцијата, односно монтажата и дополнителното процесирање на снимениот материјал. Студентите продолжуваат да се запознаваат со содржини од областа на историјата на електронската музика.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	Дизајнирање на студија за снимање и постпродукција на аудио, влезните, контролните, процесирачките, мемориските и излезните единици, со посебен акцент на разводните и поврзувачките аналогни и дигитални единици, како и контролните единици, почнувајќи од аналогните до мешаните и дигиталните миксери. Процес на снимање и монтажа на концертни настани, како и снимање и монтажа на посебни аудио проекти, со посебен акцент на процесирачките, мемориските и излезните единици, хардверот и софтверот за снимање на хард диск, процесот на постпродукција, магнетните, оптичките и магнетно-оптичките носачи на звук. Запознавање со историјата на електронската музика.					
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, практична демонстрација, дискусија, работа на проект					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		60 + 30 = 90 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	60 часови		
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	/		
		16.3	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување - нумеричко					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		За потпис: - редовно посетување на наставата (не повеќе од 3 отсуства) За полагање завршен испит: - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бужаровски, Димитрије (избор и ур.).	2000. Од природни до компјутерски звуци и тонови	Скопје: ИРАМ	2000
		2.	Бужаровски, Димитрије	Англиско-македонски глосар на технички термини од областа на обработката на звукот	Скопје: ИРАМ	2001
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Cox, Christoph & Daniel Warner	Audio Culture: Readings in	Continuum	2004	

				Modern Music		
		2.	Chadabe, Joel	Electric sound: the past and promise of electronic music	Prentice Hall	1996

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Сонологија со мултимедија 4			
2.	Код		1T424			
3.	Студиска програма		Музичка теорија и педагогија – насока Сологија со мултимедија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		IV / 8	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		Проф. д-р Димитрије Бужаровски Вонр. проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит од Сологија со мултимедија 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со основите на изработка на радио програми, вклучувајќи снимање, монтажа и постпродукција, како и изработка на мултимедијални Интернет страници. Студентите да се запознаат со основите на аналогното и дигиталното видео. Почнувајќи од првите видео технологии, снимањето на филм, преку електронските технологии до дигиталните технологии, студентите треба да бидат воведени во принципите на трансформацијата на светлосната во електричната енергија. Исто така студентите треба да бидат запознаени со основната структура и организација на различните типови на студија за видео снимање и обработка на снимениот материјал. Студентите да се запознаат со дигиталните камери и апаратите за процесирање и монтажа на слика. Студентите ќе бидат воведени во основните структурни елементи на дигиталната камера - објектив, снимач, процесори и ефекти, аудио компоненти и др., видео миксерите и дигиталните снимачи, софтвер и хардвер за процесирање и монтажа на слика.					
11.	Содржина на предметната програма: Изработка на музички емисии во аудио дигитален формат и соодветни мултимедијални статични и динамични страници. Физичките и психичките особености на сликата, трансформацијата на светлосната во хемиска и електрична енергија во окото, особеностите на перцепцијата, когнитивното и емоционалното вреднување на музичкото видео, трансформацијата на светлосната во електрична енергија, структурата и организација на видео студија. Дигитални камери и снимачи, ракување и снимање на различни видео материјали, процесирање и монтажа на слика во професионални софтвери – пренос и конверзија во различни видео формати, структурни компоненти (пребарувач, секвенцер, платно, прегледувач, аудио метри и миксер), ефекти, генератори, аудио генератори итн.					
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, практична демонстрација, дискусија, работа на проект					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		60 + 30 = 90 часови			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		60 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/ часови
			16.2	Самостојни задачи		/
			16.3	Домашно учење		30 часови
17.	Начин на оценување - нумеричко					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и	10 бодови			

		усна)				
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	За потпис: - редовно посетување на наставата (не повеќе од 3 отсуства) За полагање завршен испит: - потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бужаровски, Димитрије (избор и ур.).	2000. Од природни до компјутерски звуци и тонови	Скопје: ИРАМ	2000
		2.	Бужаровски, Димитрије	Англиско-македонски глосар на технички термини од областа на обработката на звукот	Скопје: ИРАМ	2001
		3.	Бужаровски, Димитрије	Основи на дигиталното архивирање на звукот	Скопје: ИРАМ	2002
		4.	Бужаровски, Димитрије	Колективно остварување на музичките права во Република Македонија. Кон ЕУ стандарди за авторско право и сродни права	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје/Центар за образование за интелектуална сопственост	2007
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bradley, Kevin (ed.)	Guidelines on the Production and Preservation of Digital Audio Objects. IASA-TC04	IASA	2009